

Strasbourg – en svingende pendel?

Av advokat Jon Wessel-Aas, NRK

Pressefolk er bekymret for det noen mener er en “pendelbevegelse” hos menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg. Har de grunn til det?

I løpet av 2004 har flere representanter for pressen uttrykt bekymring for utviklingen i den antatt pressevennlige menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg (EMD), som håndhever blant annet Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) artikkel 10 om ytringsfrihet. Metaforen om en pendel som svinger fra det pressevennlige til det pressefiendtlige, har blitt brukt i den sammenhengen. Særlig EMDs dom i saken mellom Caroline av Monaco og Tyskland (“Carolinedommen” eller “Paparazzidommen”)³ samt norske domstolars anvendelse av prinsippene derfra (blant annet i Oslo tingretts dom i saken mellom Se og Hør og to tidligere Big Brother-deltakere – “Se og Hør-dommen”)⁴ har blitt trukket frem i den sammenheng.

Har bekymringen noe for seg?

Både ja og nei, tror jeg. Jeg er derimot ikke sikker på at bekymringen til alle de som har deltatt i debatten, springer ut av de mest bekymringsfulle forholdene ved EMDs nyere praksis – og den fokuserer heller ikke nødvendigvis på de mest interessante avgjørelsene.

Carolines norske “avkom”

Tar vi utgangspunkt i Carolinedommen og dens første “avkom” i Norge, Se og Hør-dommen, er det neppe treffende å snakke om at pendelen er i ferd med å svinge. Det er heller snakk om utslag av de samme prinsippene som hittil har bidratt til det store løftet for pressefriheten vi har opplevd i Norge de siste 5–6 årene. At for eksempel

-
3. Carolinedommen slo grovt sagt fast at publisering av en rekke bilder av prinsesse Caroline i forskjellige private ærender i det offentlige rom (på restaurant, i skiløypa m.v.) i flere tyske ukeblader, innebar en krenkelse av hennes rett til privatliv etter EMK artikkel 8. Publiseringen bidro ikke til å opplyse noe som hadde allmenn interesse, og derfor måtte hensynet til privatlivets fred gå foran ytringsfriheten etter artikkel 10.
 4. I Se og Hør-dommen ble Se og Hør dømt til å betale oppreisning til to tidligere Big Brother-deltakere fordi bladet, etter at paret hadde motsatt seg ytterligere publisering av opplysninger om blant annet deres kjærlighetsforhold, fortsatte å trykke flere reportasjer om dette. Dette ble av tingretten ansett som en rettsstridig krenkelse av privatlivets fred, ettersom opplysningene ikke bidro til å opplyse en sak som hadde allmenn interesse – privatlivets fred veide derfor tyngre enn hensynet til ytringsfriheten. Det ble uttrykkelig henvist til Carolinedommen. Se og Hør har anket dommen. Anken vil ikke bli behandlet før denne artikkelen trykkes.

Carolinedommen oppfattes som kontroversiell av mange norske pressefolk, skyldes antagelig at den indirekte avdekker et mer interessant "problem" som har ligget i kortene lenge: nemlig den grunnleggende forskjellen mellom Norden (særlig Norge og Sverige) og kontinental-Europa i synet på grensen mellom den offentlige og den private sfære generelt. Denne forskjellen innebærer etter mitt syn større grunn til bekymring for norsk presse enn selve Carolinedommen og dens hovedbegrunnelse. Det finnes også andre, nye dommer fra EMD som illustrerer grunnen til denne bekymringen bedre. Alt dette skal jeg komme tilbake til nedenfor.

Tell til ti – noen skritt tilbake

Aller først kan det imidlertid være grunn til å ta noen skritt tilbake og grovt oppsummere hva som har skjedd i forholdet mellom norsk presserett og Strasbourg i løpet av bare noen år.

Mens norske domstoler inntil 1999 var lite villige til å ta inn over seg eller innrømme at praksis fra EMD anga videre rammer for pressefriheten enn hva norsk rettspraksis tilsa, skjedde det en markert holdningsendring (særlig i Høyesterett) etter den første domfellelsen av Norge noensinne i en ytringsfrihetssak – i en ren presserettssak. Den kom i saken mellom Bladet Tromsø og Norge i 1999 ("Selfangersaken"). Bare et drøyt år senere kom en ny domfellelse i en presserettssak: Bergens Tidende vs Norge ("Røvsaken").

Blant annet disse dommene medførte en – for norske domstolars vedkommende – helt ny angrepsvinkel i saker hvor det var spørsmål om å innskrenke pressefriheten. I praksis har det nesten utelukkende vært snakk om ærekrenkelsessaker, men i grove trekk gjelder den samme hovedinnfallsvinkelen, uavhengig av hvilke begrensninger som gjør seg gjeldende. Det generelle utgangspunktet nå er at pressen ikke skal felles, så lenge de publiserte opplysningene har allmenn interesse og publiseringen var produkt av et etter omstendighetene aktsomt journalistisk håndverk.⁵

Med de senere års Høyesterettsavgjørelser kan man i grove trekk konstatere at norsk rettspraksis er fullt på høyde med EMD når det gjelder rammene for pressefriheten og de prinsippene som skal styre de rettslige vurderingene i pressefrihetssaker.

Lover og rettspraksis er "opphevet"

Jeg kjenner ikke til noen oppdaterte, sammenlignende analyser av rettstilstanden i de enkelte europeiske land. Imidlertid er mitt klare inntrykk – blant annet gjennom sporadisk lesning av eller om utenlandske rettsavgjørelser og ikke minst gjennom

5. Det er fortsatt noe uklart hva som ligger i det siste kriteriet om aktsomt journalistisk håndverk som juridisk standard kontra for eksempel en ren presseetisk vurdering foretatt av for eksempel PFU, men i denne sammenheng lar jeg dette ligge.

kontakt og diskusjoner med juristkolleger innenfor EBU-systemet – at Norge faktisk ligger langt fremme med hensyn til pressefriheten i dag.⁶ Dette skyldes nok nettopp det faktum at norske domstoler så nylig har fått flere, klare “irrettesettelser” fra Strasbourg.

Situasjonen i Norge anno 2005 er jo faktisk slik at rettspraksis nærmest har “opphevet” det som står i noen av de for pressen mest relevante lovtekstene.

Jeg tenker da igjen særlig på straffelovens ærekrenkelseskapittel. Det er ikke lenge siden Høyesterettsjustitiarius Tore Schei offentlig uttalte at det nærmest var ufor- svarlig dersom ikke Stortinget snart reviderte dette kapittelet. Begrunnelsen var at lovteksten gir uttrykk for en rettstilstand som er så langt fra den rettslige virkelig- het at Høyesterett i sine avgjørelser nærmest bare foretok en “høflighetsvisitt” innom den, før man gikk over til de rent domstolskapte vurderingstemaene som gjelder i dag.

Det samme gjelder Høyesteretts oppløsning av domstollovens tilsynelatende katego- riske fotoforbud i straffesaker, selv om lovens tekst fremdeles gir uttrykk for den klare hovedregelen. Man må vel også si at kildevernet nyter relativ stor respekt, i for- hold til hva for eksempel straffeprosessloven § 125 i sin ordlyd foreskriver.⁷

Aldri sterkere enn i dag

Historisk sett kan man, uten en gang å fylle munnen, slå fast at pressefriheten aldri har stått sterkere i Norge enn den gjør i dag. Det skyldes ikke minst påvirkningen fra Strasbourg. Når det gjelder forholdet mellom norsk pressefrihet og Strasbourg, er situasjonen i øyeblikket slik at det neppe er mer å hente der enn hva man kan få i Nor- ges Høyesterett. Da tenker jeg mest på det man kan kalle systemendringer – slike som vi har opplevd de senere årene. I enkeltsaker kan det selvfølgelig ikke utelukkes at det forekommer avgjørelser som EMD vil overprøve, men så lenge Høyesterett fortsetter i det sporet som er påbegynt, er nok EMDs rolle som “fjerde instans” for norsk presse i stor grad utspilt i nær fremtid.

Det er altså ingen grunn til stor bekymring for utviklingen innenlands for øyeblikket, når det gjelder den rent publisistiske friheten. En annen sak er at alle som lever med pressefrihetsspørsmål i hverdagen, vet at det på flere nivåer er en stadig øvelse å bekjempe andre motkrefter (politiske, byråkratiske og kommersielle) enn domsto- lene, med hensyn til andre forutsetninger for reell pressefrihet. Denne artikkelen konsentrerer seg imidlertid om den publisistiske friheten.

6. EBU=European Broadcasting Union, en interesseorganisasjon for alle europeiske allmennkringkastere (herunder NRK og TV 2 fra Norge).

7. Jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse i “Politikildesaken” (Rt 2004 s. 1400).

... tilbake til 2004

Så, tilbake til artikkelens egentlige tema: Hva skjer i Strasbourg – og skjer det noe der som bør bekymre norsk presse?

EMD skal jo ikke bare våke over og slå ned på urettmessige inngrep i ytringsfriheten. EMD skal gjøre dette også i forhold til mange andre menneskerettigheter. En av disse er retten til privatliv, som er beskyttet i EMK artikkel 8.

Av og til vil statens plikt til å beskytte noens rettigheter etter én artikkel innebære at det aksepteres at det samtidig gjøres inngrep i en annens rettighet etter en annen artikkel. I forholdet mellom ytringsfriheten i artikkel 10 og retten til privatliv i artikkel 8 kan dette slå begge veier, avhengig av hvilke hensyn som gjør seg sterkest gjeldende i den enkelte sak.

Det var slike avveininger EMD sto overfor i Carolinedommen, og som i det tilfellet slo ut i favør av Carolines rett til privatliv.

Carolinedommen: Hva og hvorfor?

EMD måtte først vurdere om de situasjonene som Caroline var avbildet i, tilhørte privatlivet hennes.

På de fleste av bildene befant hun seg på steder som utvilsomt hører til det offentlige rom (eksempelvis på restaurant, i en alpinbakke og på hesterygg i det "fri"). Samtidig gikk det igjen at hun på alle disse stedene opptrådte i rent privat ærend – alene eller sammen med venner, dels i tilsynelatende romantiske situasjoner, men aldri i noe forsøk på å skjule seg for de umiddelbare omgivelsene.

Kort oppsummert konkluderte EMD på dette punktet med at alle bildene hadde fanget henne i situasjoner som var innenfor den private sfære, slik denne er beskyttet av artikkel 8. Argumenter om at hun som prinsesse av Monaco tilhørte en kategori offentlige personer hvis privatliv ikke kunne strekke seg ut i det offentlige rom, ble avvist. Det ble generelt presisert at en del av vernet etter artikkel 8 knyttet seg til selve en persons utvikling som sosialt vesen, herunder gjennom å møte omgivelsene, andre personer, i det offentlige rom i private sammenhenger. Det ble sagt klart at beskyttelsen ikke var avhengig av at vedkommende holdt seg innenfor den private eiendoms beskyttelse. Dette gjaldt også for Caroline, selv om hun var prinsesse, og selv om hun i mange år har vært internasjonalt, allment kjent. Det ble i den sammenheng også lagt vekt på at hun ikke hadde noen formell myndighet i samfunnet. (Med den presiseringen tok EMD indirekte et forbehold for hvorledes man vil vurdere den private sfæren til personer som faktisk har personlig, offentlig myndighet – eksempelvis en regent).

Menneskerett mot menneskerett

Ettersom bildene dermed grep inn i Carolines rett til privatliv, ble neste spørsmål for EMD hvorvidt det – i dette tilfellet, av hensyn til pressefriheten etter artikkel 10 – var nødvendig i et demokratisk samfunn å tillate de inngrep i hennes privatliv som bildene utgjorde. Ettersom pressefriheten er beskyttet av artikkel 10, ble dette samtidig et spørsmål om hvorvidt det var nødvendig i et demokratisk samfunn å gjøre inngrep i pressefriheten, for å beskytte Carolines rett til privatliv.

Man måtte altså foreta en avveining av hvilken av to, likestilte menneskerettighetene som i dette tilfellet måtte tåle å vike for den annen.

Når først bildene var vurdert som inngrep i Carolines privatliv, bød ikke avveiningen i dette tilfellet på de store problemer. Etter min vurdering var svaret på dette punkt opplagt. Selv om EMD hadde en rekke diskutabile uttalelser, herunder noen ganske unyanserte og fordomsfulle sådanne omkring ukeblad-/underholdningsjournalistikk generelt, var det helt avgjørende momentet at ingen av de publiserte bildene bidro til å belyse allment interessante samfunnsspørsmål. Verken bildene i seg selv eller den journalistiske sammenhengen de var publisert i, pretenderte å formidle annet enn ren underholdning. Da måtte pressefriheten vike.

Var dette nytt? Bekymringsverdig?

Den sist refererte delen av Carolinedommen bør ikke overraske noen. Det er helt i samsvar med tidligere EMD-praksis at én av de grunnleggende forutsetningene for den vide beskyttelsen pressen nyter etter artikkel 10, er at den informasjonen som publiseres, har allmenn interesse. Som den samme praksis viser, går pressefriheten også som regel foran de fleste andre hensyn når først dette kriteriet er oppfylt. På dette punktet kan man altså lese Carolinedommen som en bekreftelse på den praksis som pressen hittil har hatt, og formodentlig fortsatt vil ha, stor glede av.

Jeg har riktignok registrert innvendinger både mot EMDs vurdering av den allmenne interessen i denne dommen og mer prinsipielt mot selve det faktum at en domstol i det hele tatt mener seg kompetent til å overprøve pressens egen vurdering av hva slags informasjon som har allmenn interesse. Slike innvendinger – og da særlig de prinsipielle – kan jeg ikke se holdbarheten i.

Det vil være vanskelig å tenke seg en rettstilstand der spørsmålet om allmenn interesse ikke skulle være relevant. En hovedbestanddel av selve begrunnelsen for pressefriheten, også i pressens egen argumentasjon, er jo nettopp pressens essensielle samfunnsrolle som formidler av samfunnsrelevant informasjon. Da er det ikke til å unngå at man i konkrete pressefrihetssaker må stille spørsmål ved om argumentet gjør seg gjeldende i det foreliggende tilfellet – og eventuelt med hvilken styrke. Hvis man først er enig i dette utgangspunktet, blir det umulig å ikke akseptere at domstolene også må kunne mene noe om hva som er samfunnsrelevant informasjon – hva

som har allmenn interesse. Skulle pressen selv ha monopol på denne vurderingen, ville man neppe ha sett en eneste sak hvor ikke den allmenne interesse var til stede...

Ikke små marginer

Når det er sagt, er det etter min vurdering ikke på dette punktet at pressen opplever det trangeste nåløyet i Strasbourg – heller tvert om. EMD har generelt vært liberal med hensyn til hvor terskelen for hva som har allmenn interesse, skal ligge. Diskusjonen dreier seg oftere om graden av allmenn interesse, men det er ikke marginene som avgjør i disse tilfellene. I denne sammenhengen bør det også pekes på at når det gjelder spørsmålet om hvilke saker som til enhver til fortjener pressedekning, samt spørsmålet om hvorledes saken best kan fremstilles, har EMD flere ganger presisert at domstolene skal være meget tilbakeholdne med å overprøve pressens egne vurderinger. Det er nemlig viktig å skille det mer generelle spørsmålet om hva som i seg selv er samfunnsrelevant informasjon, fra spørsmålet om hva som bør settes på dagsorden til enhver tid.

Jeg forlater dermed spørsmålene omkring EMDs vurdering av den allmenne interessen og går over til vurderingen av hva som omfattes av retten til privatliv.

På dette punktet har jeg større forståelse for at noen ble overrasket av EMDs vurderinger og konklusjoner i Carolinedommen.

Privat også i det offentlige?

Kjernen i privatlivet er jo hva som foregår i det private rom, i nære, private relasjoner – mer populært og upresist sagt: det som foregår innenfor “hjemmets fire vegger”. Dette må anses som ukontroversielt. I Carolinesaken dreide det seg om bilder tatt av Caroline i det offentlige rom, fysisk sett, men i private ærender.

I en slik situasjon er det nok mange som tenker at det offentlige rom per definisjon utelukker den private sfære. Dette blir for enkelt.

Retten til privatliv er nemlig ikke først og fremst en beskyttelse av fysiske grenser. Konseptet er mer abstrakt. Det er et personvernspørsmål. Hvorvidt man fysisk befinner seg i et avsondret, privat rom eller i et allment tilgjengelig, offentlig rom, har riktignok betydning for graden av vern man skal kunne forvente å ha mot at ens gjøren og laden blir gjort offentlig kjent. Det har imidlertid ingen avgjørende betydning som avgrensning av den private sfære som er vernet etter artikkel 8. Det er blant annet dette generelle poenget som går klart frem av Carolinedommen – kanskje klarere enn i tidligere praksis omkring artikkel 8, men ikke som noe nytt.

Det eneste som kan karakteriseres som nytt (i den forstand at spørsmålet ikke har vært prøvd før), må være at de samme prinsippene gjelder som klart utgangspunkt også for såkalte kjendiser, med et lite forbehold for den type kjendiser som i kraft av

sin person har formell, offentlig myndighet (i praksis nedarvet makt, som i monarkier som Norge).

Alt som er nytt, bør selvfølgelig diskuteres med en kritisk tilnærming, men en god diskusjon fordrer at man først gjør en noe nærmere analyse av hva man egentlig diskuterer. Det viktigste i den sammenheng er kanskje å avklare hva man ikke diskuterer. Det er ikke om å gjøre å male fanden på veggen, og her vil jeg særlig fremheve to punkter som jeg har inntrykk av at enkelte har misforstått.

Ingen “allmakt” til kjendisene

Carolinedommen innebærer ikke generelt at pressen ikke kan publisere bilder fra det offentlige rom dersom det innebærer avbildning av personer som er ute i private ærender.

Carolinedommen innebærer ikke at såkalte kjendiser eller andre som ofte figurerer i pressen, er gitt all makt over når og i hvilke sammenhenger de kan avbildes eller omtales.

Hovedbudskapet i Carolinedommen er at enhver person som et utgangspunkt har krav på som privatperson å kunne bevege seg og samhandle med andre i det offentlige rom, uten at deres person og deres gjøren og laden i slike sammenhenger skal bli gjenstand for presseomtale.

Det er eventuelt dette utgangspunktet som bør diskuteres som en mulig bekymringsverdig innskrenkning i pressens legitime arbeidsvilkår. Jeg har imidlertid vanskelig for å se at det kan være det, dersom den forståelsen jeg har gitt uttrykk for ovenfor, er korrekt. Når man legger til at det fremdeles – som Carolinedommen også implisitt bekrefter – er slik at så fremt det kan vises til at publiseringen av slik informasjon/bilder har allmenn interesse ut fra sammenhengen, vil hensynet til pressefriheten normalt forsvare unntak fra utgangspunktet om privatlivets vern.

Det er vanskelig å se at en slik rettstilstand på noen måte begrenser pressens mulighet til å utøve sin samfunnsrolle i et demokratisk samfunn, men dette både kan og bør diskuteres.

Av og til kan det imidlertid være nyttig fra pressehold å snu litt på spørsmålsstillingene. Er det egentlig et stort problem, enn si et demokratisk problem, dersom pressen ikke uten videre og uten sammenheng for øvrig kan følge etter Ari og Märtha på privat handletur i sin lokale dagligvarebutikk, ta bilder av at de putter en pakke bleier opp i handlevognen og publisere bildene under overskriften “Se, de velger Pampers!”? Er det i så fall et større problem enn at to foreldre aldri kan oppleve et reelt privatliv, med mindre de murer seg inne?

Jeg tror at verken pressen selv eller samfunnet for øvrig vil bli demokratisk beriket av at man gjør dette til en fanesak for pressefriheten.

Bekymringsfulle signaler?

Jeg nevnte innledningsvis at selv om Carolinedommen i seg selv ikke bør brukes som eksempel på et tilbakeskritt for pressefriheten, finnes det i annen praksis fra EMD tendenser som kan gi opphav til bekymring. De er ikke så klare at det foreløpig er verd å bruke for mye plass på dem i denne sammenhengen. Det er imidlertid grunn til å være klar over dem, ikke minst når man som presserepresentant skal vurdere i hvilke domstoler man skal utkjempe sine slag.

På et helt generelt plan kan man gjennom å lese EMD-praksis gjennom årene se at det finnes en rekke eksempler på at informasjon som man i Norge, og i utgangspunktet hele Norden, uten videre vil anse for å tilhøre det offentlige rom, i Strasbourg karakteriseres som private opplysninger. Eksempler på dette er private, ikke-offentlig ansatte personers inntekts- og skatteforhold. Det finnes dommer hvor EMD har tatt som utgangspunkt at inntektsforholdene til næringslivsledere i større selskaper er å anse som private opplysninger. Underforstått at skal pressen publisere slike, må det være fordi noe ut over opplysningene i seg selv gjør at publiseringen har allmenn interesse. Dette er noe som, fra et norsk perspektiv i hvert fall, er mer egnet til bekymring enn hva som er gjennomgått ovenfor.

Det er også et faktum at EMDs bruk av begrepet “offentlig person”, synes å være langt snevrere enn hva norsk tradisjon tilsier. Eksempelvis ble verdenselitesprinter Linford Christie av EMD kategorisert som en “private individual”, selv om det dreide seg om beskyldninger mot ham om dopingmisbruk som idrettsstjerne. Dette er som kjent ikke avgjørende for vurderingen av grensene for pressefriheten i den enkelte sak, men det illustrerer nok en gang at grensen mellom det private og det offentlige domenet gjennomgående trekkes noe annerledes i Strasbourg enn i Norge.

Æresvernet en del av privatlivet

Videre kan det nevnes at EMD i enkelte dommer i 2004 tilsynelatende uten forbehold uttaler at æresvernet er en del av retten til privatliv etter artikkel 8.⁸

Dersom dette innebærer at EMD mener at enhver injuriersak innebærer at det er spørsmål om å avveie to likeverdige menneskerettigheter mot hverandre, er det i alle fall et nytt systematisk utgangspunkt enn det som EMD, og norske domstoler i de senere år, har lagt til grunn.

En nærmere analyse av dommene viser imidlertid at det først og fremst er omdømmet til *privatpersoner* som anses om en del av retten til privatliv etter artikkel 8. Dessuten viser dommene at den avveining av de motstridende hensynene som foretas, følger den samme “oppskriften” som tidligere: Så lenge publiseringen av vedkommende ærekren-

8. Radio France v France (30.03.04) og Chauvy v France (29.06.04) og Cumpana og Mazare v Romania (17.12.04).

kelse har allmenn interesse og det for øvrig foreligger et etter omstendighetene aktsomt journalistisk håndverk, vil pressefriheten normalt slå gjennom.

Den viktigste reelle endringen som følger av at EMD nå har henført privatpersoners omdømmevern under artikkel 8s beskyttelse, er av prosessuell art. Nå vil i prinsippet privatpersoner som har tapt ærekrenkelsessaker mot pressen i nasjonal rett, kunne klage Norge inn for EMD for påstått krenkelse av artikkel 8. Til en viss grad vil norske domstoler også ha en noe videre skjønnsmargin i avveiningen mellom hensynet til pressefriheten og hensynet til æresvernet.

Disse nyansene berettiger representerer derfor neppe noen pendelbevegelse i disfavør av pressefriheten.

Oppsummering

Jeg mener gjennom denne artikkelen å ha vist at det neppe er grunn til stor bekymring for pressefrihetens kår i Norge, basert på det som har skjedd i Strasbourg det siste året.

Samtidig er det likevel grunn til å anta at Strasbourg per i dag har utspilt sin rolle som naturlig "ankeinstans" for norsk presse dersom man ikke får medhold i norske domstoler. Årsaken er at det i forhold til dagens "oppgraderte" norske rettstilstand, ikke er noe synlig gap i forhold til EMD. Hvis det finnes et slikt gap, er det nok et gap som norsk presse ikke ønsker å tette igjen. Et eventuelt gap ligger nemlig heller mellom den norske, liberale holdning til hva folk må tåle av offentlighet omkring sine ikke-offisielle liv, og EMDs relativt vide definisjon av den beskyttede, private sfære.

Jeg tror imidlertid at man må regne med flere klager til Strasbourg fra folk som mener at pressen har krenket deres rett til privatliv etter artikkel 8. Slik sett kan man kanskje likevel snakke om en svingende pendel, men det er også opp til pressen selv og deres rådgivere i konkrete saker å prøve å holde denne utviklingen på hjemmebane ved å ha et reflektert og realistisk forhold til det rettslige landskapet man befinner seg i. Ikke bare i redaksjonslokalene under publisering, men også når man står overfor et søksmål, og skal vurdere hvilke saker pressefriheten er tjent med å prøve.

"Mor" i Strasbourg har flere barn å dra omsorg for enn pressen, og som i enhver søskenflokk må alle regne med å måtte dele oppmerksomhet med de andre.